

LUNDS
UNIVERSITET

REGAPS 2023

Workshop ASI Spel

CAROLINA WIDINGHOFF, LÄKARE, MED DR BEROENDEMEDICIN, LU, BCM MALMÖ

Dagens workshop om ASI Spel

ASI Spel

Varför, när och hur?

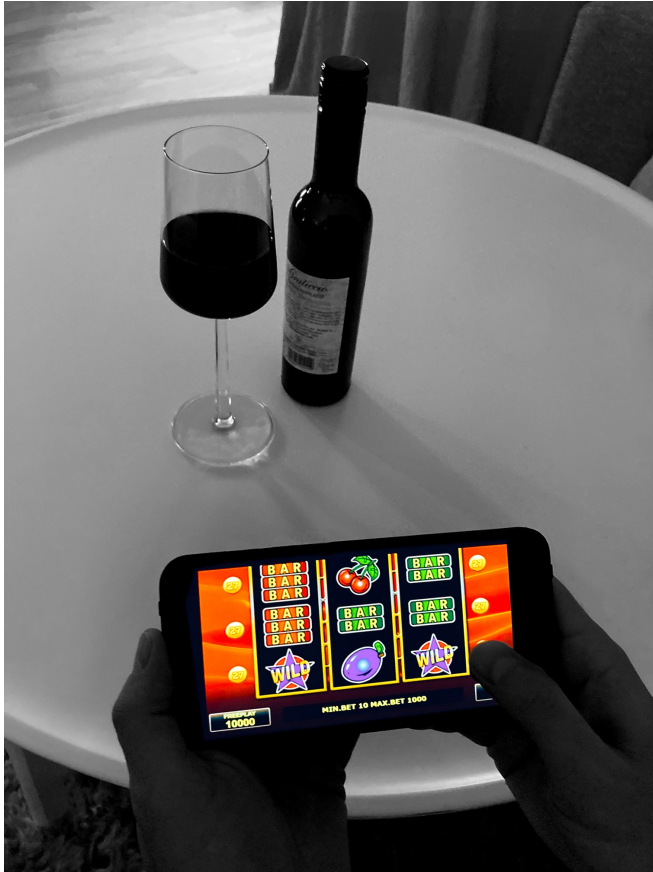
Begränsningar

Fall med skattningsövning

Frågor

Ny exponering – nya beroenden

ASI Spel – varför?

ASI Spel har utvecklats för att möta ett ökande behov av utredning och behandling av spelberoende i Sverige idag

- **Lagstadgat behandlingsansvar 1 januari 2018** (SoL, HSL)
 - **Internetkasinon och marknadstillväxt** (Spelinspektionen)
 - **Färre spelare för mer – social och psykiatrisk sårbarhet**
(Folkhälsomyndigheten, Hakansson et al 2017)
- **Tillvaratar en stor tillgänglig kompetens hos socialtjänsten**

Den svenska versionen av ASI Spel

- Behov av utvärderade och nationellt jämlika modeller
- Anpassning till kliniskt relevant spelproblematik i Sverige idag
 - Granskning av tillgänglig forskning
 - Effektivisering av frågor
- Togs i bruk på Spelberoendemottagningen på Beroendecentrum i Malmö 2017
- Ytterligare validering och fortsatt forskning pågår

Styrkor:

Unikt, validerat helhetskoncept som ger en tydlig problembild och optimerar resurser

Den svenska versionen av ASI Spel

ASI Spel Grund

ASI Spel är ett kortfattat formulär för kartläggning och bedömning av spelproblem. Grundfrågorna är utformade efter en amerikansk förlaga (ASI-G), som är validerad för att mäta allvarighetsgraden av spelproblem i grupperna frekventa spelare, spelberoende i öppenvård, spelberoende i behandlingsstudie samt spelberoende vid samtidigt substansberoende.

Frågorna i ASI Spel omfattar spelandets historik, dess konsekvenser, samt graden av hjälpbehov. Formuläret är uppbyggt i enlighet med övriga ASI-områden och skattningsarna görs med motsvarande skattningskolor. De kritiska frågorna, som utgör grunden för intervjuerskattningen, är markerade med understrykningar i intervjuformuläret. Uppföljning sker med ASI Spel Uppföljning.

Den svenska versionen ASI Spel (2017) har utvecklets av Anders Håkansson¹, leg läkare, professor i beroendemedicin med särskild inriktning på spelberoende Carolina Widinghoff¹, läkare, doktorand i beroendemedicin med inriktning på spelberoende.

¹ Lunds Universitet, Berendezentrum Malmö

Spel om pengar

Klientens skattningskolor

0 Inget problem eller behov av hjälp.
1 Litet problem eller behov av hjälp.
2 Måttligt problem eller behov av hjälp.
3 Påtagligt problem eller behov av hjälp.
4 Mycket stort problem eller behov av hjälp.

Intervjuers skattningskala

0 = 1 Inget problem. Hjälp krävs inte.
2 = 3 Litet problem. Hjälp krävs tidigen info.
4 = 5 Måttligt problem. Hjälp krävs.
6 = 7 Påtagligt problem. Hjälp krävs.
8 = 9 Mycket stort problem. Hjälp krävs absolut.

Denna fråga handlar om spel om pengar. Ange svar på frågorna för respektive speltyp.

a. Hur många av de senaste 30 dagarna har du spelat detta spel?

Speltyp	a. Spelade dagar av senaste 30	b. Debutförlor spelproblem	c. Antal år med problem
	Antal dagar	Åker	Antal år
S11			
S12			
S13			
S14			
S15			
S16			
S17			
S18			
S19			
S20			
S21			
S22			
S23			
S24			
S25			
S26			
S27			
S28			
S29			
S30			

1

SOCIALSTYRELSEN

Speltyp	a. Spelade dagar av senaste 30	b. Debutförlor spelproblem	c. Antal år med problem
	Antal dagar	Åker	Antal år
S11			
S12			
S13			
S14			
S15			
S16			
S17			
S18			
S19			
S20			
S21			
S22			
S23			
S24			
S25			
S26			
S27			
S28			
S29			
S30			

2

SOCIALSTYRELSEN

Håkansson och Widinghoff, 2017

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/2017-3-18-asi-spel-grund.pdf>

LUNDS
UNIVERSITET

När? Utvärdering i olika populationer

ASI-G – amerikansk förlaga till den svenska versionen

Utgår ifrån forskning kring *samsjuklighet mellan olika beroendetillstånd* och vikten av en helhetssyn kring beroendets konsekvenser

ASI-G har adekvata resultat vid vetenskaplig utvärdering

- Reliabilitet: att mäta på rätt sätt
 - Intern konsistens: väl sammanhållna frågor
 - Temporal stabilitet: korrelation mellan upprepade mätningar
- Validitet: att mäta rätt sak
 - Prediktiv: anger hur väl måttet förutser något som sker och mäts senare
 - Konkurrent: liknande resultat vid andra undersökningar/metoder
- Formel finns för *composite score*

(Lesieur & Blume 1991, 1992; Petry 2003, 2006)

När? Validering i olika populationer

ASI-G har utvärderats för att mäta allvarlighetsgraden av spelproblem i flera olika populationer:

- Frekventa spelare
- Spelberoende i öppenvård
- Spelberoende i behandlingsstudie
- Spelberoende **vid samtidigt substansberoende**

(Lesieur 1991, 1992; Petry 2003, 2007)

En första screening kan göras med exempelvis snabbfrågorna från Lie/Bet Questionnaire

(Johnson et al 1997)

Implementering av ASI Spel

”ASI Spel i kombination med ASI Grund kan användas när det finns ett spelmissbruk eller spelberoende och samtidigt substansmissbruk eller beroende. Vid enbart spelmissbruk eller spelberoende kan något av bedömningsinstrumenten för spel kombineras med ASI Spel för att ta reda på vilka spel som förekommer och hur länge problemet har funnits.”

(Nationellt kunskapsstöd, 2018)

ASI Spel, Socialstyrelsens webbplats:

<http://www.socialstyrelsen.se/SiteCollectionDocuments/2017-3-18-ASI-Spel-grund.pdf>

<http://www.socialstyrelsen.se/SiteCollectionDocuments/2017-3-18-ASI-Spelmodul-uppfoljning.pdf>

Manual

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-2-7769-manual-till-asi-spel.pdf>

Finns nationell ASI-databas

LUNDS
UNIVERSITET

ASI - intervjuarskattning

Steg i ASI-skattning

- Utgå från *kritiska frågor* och andra relevanta uppgifter för området
- Välj intervall för problemnivå
 - Hur länge
 - Hur ofta
 - Hur nära i tiden
 - Akut eller kroniskt
- Tregradig skala som alternativ
- Justera med hänsyn till lämplig hjälp
- Till sist: anpassa till klientens skattning

Kritiska frågor för intervjuarskattning

<u>S1-S16</u>	Hela tabellfrågan
<u>S18</u>	Spel som dominerande problem?
<u>S19</u>	Förlust senaste 30 d
<u>S22</u>	Problem senaste 30 d

Intervjuarens skattningsskala

- 0 – 1 Inget problem. Hjälpt krävs inte.
2 – 3 Litet problem. Hjälpt krävs troligen inte.
4 – 5 Måttligt problem. Viss hjälp krävs.
6 – 7 Påtagligt problem. Hjälpt krävs.
8 – 9 Mycket stort problem. Hjälpt krävs absolut.

ASI - intervjuarskattning

Ur “stora” ASI-manualen

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-2-7769.pdf>

Kontext spel?

Nivåer av problem och hjälpbehov

Intervall	Beskrivning
0-1 Inget problem/ hjälpbehov	Inget aktuellt problem. Problemet ligger längre tillbaka i tiden. Klienten har inga besvär eller något behov av hjälp.
2-3 Litet problem/ hjälpbehov	Problemet förekommer då och då. Problemet är lindrigt, pågår vanligtvis under kortare perioder. Det finns ett litet problem eller litet behov av hjälp, men klienten klarar av att lösa problemen på egen hand eller har fungerande hjälp
4-5 Måttligt problem/ hjälpbehov	Problemet pågår för närvarande. Problemet förekommer relativt ofta och klienten har ibland svårt att hantera problemet. Viss hjälp behövs.
6-7 Påtagligt problem/ hjälpbehov	Problemet pågår för närvarande, förekommer ofta i långa perioder. Klienten kan inte själv hantera problemet. Det finns ett påtagligt behov av hjälp.
8-9 Mycket stort problem/ hjälpbehov	Problemet pågår med hög intensitet och har pågått länge. Problemet försätter klienten i en mycket svår situation, kan vara akut och/eller livshotande. Klientens problem är flera och mycket stora och det finns ett mycket stort behov av hjälpinsatser.

ASI - intervjuarskattning

Intervall	Klientskattning Oro och besvär	Klientskattning Hjälpbehov	Intervjuarskattning
2,3	3	4	3
4,5,6	1	1	4
3,4,5	4	1	5
6,7,8	2	0	7
8,9	2	2	8 eller 9

Intervjuarens skattningsskala

- 0 – 1 Inget problem. Hjälp krävs inte.
- 2 – 3 Litet problem. Hjälp krävs troligen inte.
- 4 – 5 Måttligt problem. Viss hjälp krävs.
- 6 – 7 Påtagligt problem. Hjälp krävs.
- 8 – 9 Mycket stort problem. Hjälp krävs absolut.

Klientens skattningsskalor

- 0 Inget problem eller behov av hjälp.
- 1 Litet problem eller behov av hjälp.
- 2 Måttligt problem eller behov av hjälp.
- 3 Påtagligt problem eller behov av hjälp.
- 4 Mycket stort problem eller behov av hjälp.

”Anders tips” och revidering

Tips

Spelformer – fråga först om någonsin spelat, ja/nej, därefter 30 d

Värdepapper – även kryptovalutor

Revidering

Livebetting – att betta på pågående matcher (”in-game”)

Gaming/gambling - spel om pengar i dataspel, loot boxes

Fall - skattningsövning

Calle

Man, 34 år – söker hjälp för första gången.

Oro/besvär

Hjälpbbehov

0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	Problemområde	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	X				X					Fysisk hälsa		X								
			X					X		Arbete och försörjning							X			
		X			X					Alkohol användning					X					
X					X					Narkotika användning	X									
X					X					Rättsliga problem	X									
			X					X		Familj och umgänge							X			
				X					X	Psykisk hälsa								X		

Profil över klientens skattningar

Profil över intervjuarens skattningar

Fall - skattningsövning

ASI Spel Grund

ASI Spel är ett kortfattat formulär för kartläggning och bedömning av spelproblem. Grundfrågorna är utformade efter en amerikansk förlaga (ASI-G), som är validerad för att mäta allvarlighetsgraden av spelproblem i grupperna frekventa spelare, spelberoende i öppenvård, spelberoende i behandlingsstudie samt spelberoende vid samtidigt substansberoende.

Frågorna i ASI Spel omfattar spelandets historik och dess konsekvenser, samt graden av hjälpbehov. Formuläret är uppbyggt i enlighet med övriga ASI-områden och skattningsarna görs med motsvarande skattningskolor. De kritiska frågorna, som utgör grunden för intervjuarskattningen, är markerade med understrykningar i intervjuformuläret. Uppföljning sker med ASI Spel Uppföljning.

Den svenska versionen ASI Spel (2017) har utvecklats av Anders Håkansson¹, leg läkare, professor i beroendemedicin med särskild inriktning på spelberoende Carolina Widinghoff¹, läkare, doktorand i beroendemedicin med inriktning på spelberoende.

¹ Lunds Universitet, Beroendecentrum Malmö

Spel om pengar

Klientens skattningskolor

- 0 Inget problem eller behov av hjälp.
- 1 Litet problem eller behov av hjälp.
- 2 Måttligt problem eller behov av hjälp.
- 3 Påtagligt problem eller behov av hjälp.
- 4 Mycket stort problem eller behov av hjälp.

Intervjuarens skattningskala

- 0 – 1 Inget problem. Hjälp krävs inte.
- 2 – 3 Litet problem. Hjälp krävs troligen inte.
- 4 – 5 Måttligt problem. Viss hjälp krävs.
- 6 – 7 Påtagligt problem. Hjälp krävs.
- 8 – 9 Mycket stort problem. Hjälp krävs absolut.

Denna fråga handlar om spel om pengar.

Anges svar på frågorna för respektive speltyp.
a. Hur många av de senaste 30 dagarna har du spelat detta spel?

b. Hur gammal var du första gången du upplevde problem med detta spel?

c. Hur många år har du upplevt problem med detta spel?

Speltyp	a. Spelade dagar av senaste 30	b. Debutålder spelproblem	c. Antal år med problem
	Antal dagar	Ålder	Antal år
S1. Kasinospel – på internet	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
S2. Spel på fysiskt kasino	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
S3. Hästar – på internet	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
S4. Hästar – ej på internet	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
S5. Sport och odds – livebetting	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
S6. Sport och odds – ej livebetting	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
S7. Nätpoker	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
S8. Poker – ej på internet	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
S9. Spelautomater – ej på internet	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
S10. Bingo – på internet	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Speltyp	a. Spelade dagar av senaste 30	b. Debutålder spelproblem	c. Antal år med problem
	Antal dagar	Ålder	Antal år
S11. Bingo – på tv, i lokal, bilbingo	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
S12. Lotterier – skraplotter, internetlotter	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
S13. Nummerspel – Lotto, Keno, Joker	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
S14. Aktier, optioner och andra värdepapper	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
S15. Alla typer av spel	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
S16. Spel och alkohol- eller droganvändning samma dag	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

S17. Vilket eller vilka spel är det största problemet?
1 – 14 Ett spel, koda enligt tabellen på sidan ett och två.
15 Fler än ett spel
0 Inget

S18. Är spel (något av S1 – S14) ditt dominerande problem?
0 – Nej
1 – Ja
2 – Ja, men alkohol eller droger och spel i kombination

Spel om pengar

S19. Hur mycket pengar har du förlorat på spel de senaste 30 dagarna? <input type="text"/>	S23. Rättsliga problem: Hur många gånger i ditt liv har du åtalats för brott som varit en direkt följd av ditt spelbeteende? <input type="text"/>
S20. Har du deltagit i behandling för ditt spelberoende? a. Öppenvårdsbehandling eller behandlingshem, antal gånger (ett behandlingsprogram med flera sessioner räknas som en gång) <input type="text"/>	Klientens skattning S24. Hur oroad eller besvärad har du varit för spelproblem de senaste 30 dagarna? <input type="text"/>
b. Självhjälpgrupp/er, ja eller nej 0 – Nej 1 – Ja <input type="text"/>	S25. Hur viktigt är det för dig att få hjälp för spelproblem? (Utöver pågående hjälp.) <input type="text"/>
S21. För du för närvarande någon hjälp med problem som rör spel om pengar? 0 – Nej 1 – Ja <input type="text"/>	Intervjuarskattning S26. Gör en uppskattning av klientens behov av hjälp med spelproblem. (Utöver pågående hjälp.) <input type="text"/>
S22. Hur många av de senaste 30 dagarna har du upplevt spelproblem? <input type="text"/>	

Calle. Man, 34 år.

Kritiska frågor

- Hela tabellfrågan
- Spel som dominerande problem – JA
- Förlust 14 000 på 30 d
- Problem 20 d av 30 d

Calle skattar

S24. Oro: 4 av 4

S25. Hjälpbehov: 4 av 4

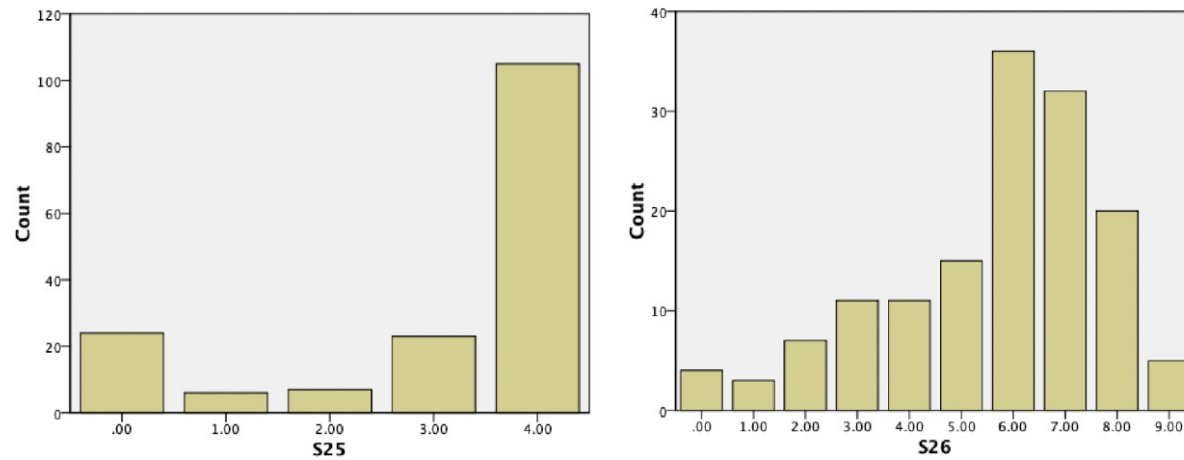
S26. Intervjuarskattning?

ASI Spel-studien: skattningsnitt

Figure 1. Distribution of client and interviewer ratings. ASI-gambling questions G25-G26.

Gambling group, n=165.

Widinghoff, Berge, Hansson and Håkansson. Gambling problems, substance use problems and psychiatric comorbidity in clients seeking social service treatment. Manuscript under review (2023).

ASI Spel – begränsningar och styrkor

- ASI är EJ diagnostiskt
- ASI Spel ger en rak, aktuell bild av problemen men ingen fördjupning inom psykologiska mekanismer eller konsekvenser relaterade till spelande
- Förutsätter att intervjuaren har kunskap om ASI-användning och anpassar intervjun efter klientens förutsättningar
- **Men också styrkor!**
 - **Unikt, validerat helhetskoncept som ger en tydlig problembild och tar vara på aktuell kompetens.**
 - **Finns strukturerade mått och Uppföljning.**

Frågor?

Tack för uppmärksamheten!

carolina.widinghoff@med.lu.se

LUNDS
UNIVERSITET